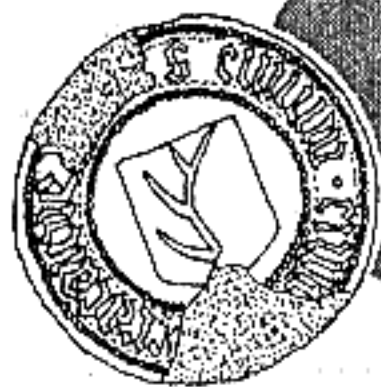

BULLETIN No 154 / 11 - 2007

Společnosti přátel historie města Chrastavy

Pozvánka na zajímavou výstavu

V Jablonci nad Nisou v Galerii My je instalována v současné době výstava Staré jablonecké hostince, restaurace, hotely a kavárny. Autorem výstavy je Jan Strnad.

V hospůdkách probíhal odjakživa pestrý život. Pořádaly se zábavy, svatby, pohřební hostiny, scházely se zde nejrůznější spolky, sdružení, konaly se tu schůzky různých organizací. A protože ve většině hospod se nacházel sál, odchrávaly se tu i divadelní představení, koncerty, později i kino. Zastavovali se tu formani, aby se posílili, popř. přespali. Nechyběli tovaryši, kteří vandrovali světem, či obchodníci, putující po cestách se svým zbožím za obchodem. Téměř ve všech městech vznikaly při křižovatkách cest zájezdní hostince. Tak tomu bylo i v Jablonci.

V místě, kde obchodní cesta procházela přes Nisu – brod – byla křižovatka cest a u ní byl postaven hostinec U Zeleného stromu. Vedle něho prý byla zasazena jablona, podle které dostal Jablonec své jméno. Další zájezdní hostinec byl dnešní hotel Zlatý lev – nad kos-

telem sv. Anny, hostinec U města Karlovy Vary – dnešní Corzo, Stará stělnice v Liberecké ulici. Koncem 19. století mělo město asi 150 domů, ve kterých byla restaurační zařízení. Hospody měly otevřeno od 6 hodin ráno do 24 hodin, hrála zde často živá hudba, našli bychom tu i polyfony, orchestriony, elektrické klávesy apod. V hotelu Praha se uskutečnilo první striptýzové představení – v r. 1968.

Výstava je doplněna spoustou zajímavých předmětů. Nesmí chybět pravý hospodský stůl a dřevěné židle, věšák a stojan na hole a deštníky. V rohu místnosti je originální gramofon s kříkou. Unikátní jsou staré pohlednice s interiéry hostinců a hotelů. Najdeme zde nejrůznější püllitry, pivní lahve a lahve na sodovku, porcelánové či papírové tácky a mnoho dalších zajímavých věcí.

Některé hospody a hotely zanikly nebo byly přestavěny k jiným účelům. Někde se scházejí lidé dodnes.

Kdo se chce dovědět více, měl by se do Jablonce na výstavu vypravit. Potrvá do 9.11.2007.

J. Špaková

Autobusový zájezd na Šluknovsko

Po zdařilém zájezdu do Loun a okolí Řípu v polovině srpna připravila SPHMCH další výlet do oblasti, která byla pro většinu z nás téměř neznámá, a to na ŠLUKNOVSKO. Původně měl být tento zájezd určen pouze pro členy spolku, kteří by cestovali ve třech či čtyřech osobních autech. Ukázalo se však, že by mělo zájem i několik nečlenů z řad veřejnosti, a tak jsme se snažili objednat mikrobus od dopravní firmy LI-TOUR z Liberce. Když jsme po městě vylepili plakáty s trasou výletu, přicházeli další zájemci. Dopadlo to tak, že se naplnil celý velký autobus.

Sestavením trasy byl pověřen člen SPHMCH p. Ing. Sedlický, který oblast Šluknovska dobře zná. Na schůzce naší Společnosti bylo rozhodnuto, že během zájezdu navštívíme JIŘETÍN pod Jedlovou, RUMBURK, ŠLUKNOV a KRÁSNOU LÍPU. Jak už to v životě bývá, v průběhu výletu došlo ke změnám, které předem stanovený plán ještě doplnily a vylepšily.

První zastávkou byla prohlídka štol v dole na stříbro v Jiřetně pod Jedlovou. Mobilem jsme se domluvili s průvodcem p. Čechem, který nás v 9 hod. zavedl i s autobusem až ke vchodu do štol. Každý účastník si musel nasadit ochrannou přilbu. Štola byla několik set metrů dlouhá. Bylo obtížné si představit, kolik tvrdé lidské dřiny bylo třeba k tomu, aby štola sv. Jana Evangelisty vytesali před staletými lidé s primitivními nástroji. Jakým způsobem asi vyváželi narubaný kámen ze štol ven? Průvodce svůj výklad doplňoval vtipnými poznámkami, které v tom podzemním chladu účastníky výpravy rozesmály a - zahřály.

Po prohlídce dolu jsme vystoupili na tzv. Křížovou horu se 14 kapličkami. Každá z nich představovala jedno zastavení křížové cesty, tedy Ježíšovy cesty na horu Golgotu, při níž si na rameně nesl těžký kříž, na nějž byl pak přibit a kde také naposledy vydechl. U každé kapličky byla kamenná klekátko, kde se v minulosti poutníci zastavili, poklekli a pomodlili. Teprve pak vystoupili k další kapličce. Z celé naší skupiny nepoklekl nikdo, čímž se opět ukázalo, že jsou Češi národ bezbožných, nevěřících lidí.

Když jsme vystoupili na vrchol kopce, stali jsme se svědky zajímavé události. Přešlapoval tam p. Martin Louka, ředitel varnsdorfského divadla. Čekal na svatebčany, protože jako zastupitel města plní také úlohu oddávajícího. Svatba se ovšem nekonala v kapli či v kostele, ale přímo na louce na vrcholu Křížové hory. Viděli jsme stolek s připraveným státním znakem a tříbarevnou šerpou, auta se svatebčany jsme však viděli přijíždět teprve dole pod kopcem, takže jsme se nestali přímými svědky obřadu.

Další zastávkou bylo jedenáctitísčové město Rumburk. Překvapilo nás nádherně opravené Lužické náměstí a velké množství krásných budov po celém středě města. Naším cílem byla prohlídka tzv. Lorety, která je přesnou napodobeninou originátu v italském městě Loretto. Reliéfy na stěnách budovy představují výjevy ze života Panny Marie. Viděli jsme v ambitu mnoho nástěnných maleb, provedených prý podle Führichovy předlohy. (Nechali jsme průvodkyni velkou obálku s materiálem o chrastavském rodáku.)

A ještě jedna zvláštnost. Jiřetín pod Jedlovou i Rumburk mají na svém městském znaku bílou labuť se zlatým špem v zobáku. Že to odtěnkud znáte?

Když majitel grabštejnského panství Jiří Mehl ze Střelce musel své panství - po sporu s císařem - prodat, koupil si panství tolštejnské. Proto jeho rodový erb přešel i do dvou městských znaků na Šluknovsku.

Protože se průvodkyně v Loretě zmínila o tom, že nedaleko od Rumburka je poutní basilika ve Filipově, bylo rozhodnuto, že do plánu zájezdu zařadíme pohotově navíc také tento bod. Nejdříve však náš autobus vyjel na horu Dymník. Z kamenné rozhledny na jejím vrcholu

bylo vidět daleko do kraje a viditelnost byla toho dne mimořádně dobrá.

Projeli jsme Jiřkovem, abychom se dostali do Filipova. Basilika s dvěma vysokými věžemi působí skutečně impozantně, není to však historická památka. Z pamětní desky jsme se dozvěděli, že byla postavena po roce 1870. A proč? Na počest zázračného uzdravení na smrt nemocné dívky... Dnes sem putují věřící nejen od nás, ale i ze sousední Lužice.

Další zastávkou bylo nejsevernější město naší republiky – Šluknov. Má dnes 6000 obyvatel (tedy zhruba stejně jako Chrastava). Většina továren je dnes již mimo provoz, takže procento nezaměstnanosti je tu poněkud vyšší než na Liberecku. Zanikla výroba umělých květin v Dolní Poustevně (Centroslor) i tiskárna tzv. prostorových pohádek ve Velkém Šenově, které se v cizojazyčných verzích vyvážely kdysi do mnoha zemí světa. Stejně jako jinde také zde skoro zanikl textilní průmysl.

Poslední zastávkou bylo městečko Krásná Lípa. Má asi 3500 obyvatel a v té podvečerní době, kdy už byla rozsvícena pouliční světla, působila přilehlým romantickým dojmem. Přímou na náměstí jsme viděli nejen kostel, ale také novou budovu nazvanou Dům Českého Švýcarska, kam 16. října přijel prezident republiky, aby slavnostně zahájil jeho provoz. Je zde také velká budova zvaná Továrna (původně to opravdu byl průmyslový objekt), která dnes slouží zájmovým činnostem. Ve městě je správa chráněné krajinné oblasti České Švýcarsko. Mají tu dokonce i sportovní halu.

Myslím, že se většina účastníků zájezdu předem domnívala, že je tento severní výběžek zanedbanější a od civilizace více odtržený, než se ukázalo. Také zde se staví, přibývá nových fasád a silnice jsou zde v dobrém stavu. V té podzimní době přidávaly krajině na kráse i nádherně zbarvené listnaté lesy. Výlet na Šluknovsko se vydařil, byl to zřejmě dobrý tip. Přálo nám počasí a to je při každém zájezdu to nejdůležitější.

PhDr. František Vydra

Letec z Chrastavy

V archivu naší SPHMCH máme různé doklady o odbojové činnosti, stará vysvědčení, fotografie, vzpomínky našich občanů na období první republiky atd.

Jsou mezi nimi i některé osobní dokumenty p. Josefa PAVLIŠTY st., kterého mnozí znali jako pracovníka bývalého Totexu a později Elitexu. Na konci 30. let byl letcem tehdejší čs. armády. Svědčí o tom tzv. pochvalný dekret, který obdržel 28. února 1939 (tedy pouhé dva týdny před obsazením Československé republiky a zřízením tzv. Protektorátu Čechy a Morava).

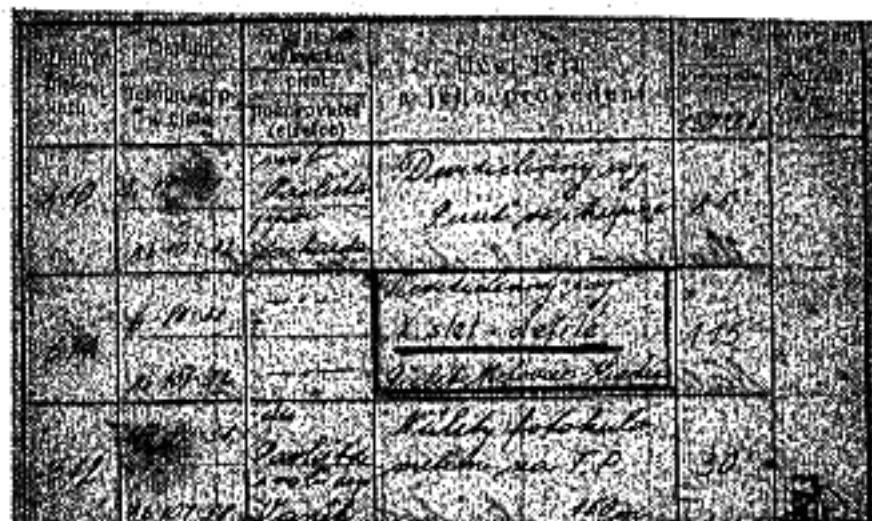
Když se v červenci 1938 konal v Praze X. všesokolský slet, byl Josef Pavlišta jedním z devíti letců, kteří ve svých stíhačkách přeletěli nad Strahovským stadionem (defilé). O tom svědčí zápis v jeho vojenské knížce, kde je tento let označen číslem 611.

Za války se zapojil do odbojové činnosti, jak o tom svědčí další dokumenty.

Pan Josef Pavlišta již nežije, ale mnozí z nás se na něho jistě dobře pamatují.

Věnoval více než polovinu svého života práci v největším chrastavském strojírenském závodě.

- vy -

Z Führichovy rodné kroniky – pokračování

Až dosud psal Wenzel Führich o událostech ze života svých prarodičů a rodičů. Počínaje 3. kapitolou začíná popisovat svůj vlastní život.

Můj život nebyl lehký. Začínám o něm psát v neděli 3. července 1831, když mám zrovna chvilku, kdy jsem úplně sám.

Já, Johann Wenzel FÜHRICH, jsem se narodil 27. září 1768. Můj otec se jmenoval Ambrož a byl krejčovským mistrem. Matka se jmenovala Beáta, rozená Sperberová. Byl jsem pokřtěn třemi jmény, a to Johannes, Ambrosius, Wenzeslaus a můmi knotry byli švagr mého otce Christian Hanisch a svobodná sestra mého otce Maria – Johanna. Byl jsem zdravý na duchu i na těle. Už první rok mého života jsem všechno kolem sebe vnímal, slyšel, pozoroval a chápal, že se mi zdá, jako by to bylo včera. Kolébka byla pro mne něčím, čeho jsem se bál.

S velmi slavnostní a vážnou tvářičkou mi otec s matkou vyprávěl o dni, kdy jsem se narodil. A také o tom, jak mne 29. září až 1. října, tedy 3. až 5. den mého života, našli o půlnoci vzatého z mého lůžka a položeného do rohu místnosti. Ležel prý jsem tam s otevřenými očima a smál jsem se. Nedaleko postele stála velká skříň a náhle prý se ozval zvuk, jako by někdo zatukal na dveře a my řekneme „Vstupte!“ Ten podivný úder na skříň probudil mé rodiče ze spánku, matka po mně vstáhla ruce, ale v hrozném strachu zjistila, že v lůžku nejsem. Řekla otci: „Dítě je pryč!“

Otec s nesmírnou rychlostí rozsvítil louč a našel mne ležícího na zemi mezi postelí a skříň. Hodiny ukazovaly přesně půlnoc. Matka mě

Zde končí text zápisu W. Führicha. Rodinná kronika putovala různými oklikami z Chrastavy do Vídně, kam se malíř Josef Führich po ukončení studií přestěhoval a kde také v roce 1876 zemřel. Po velmi dlouhé časové pomlce pokračovala v zápisech do rodinné kroniky pravnučka Wenzela Führicha Anny von Rittinger, roz. Führichová.

Vlastní životopis Wenzela Führicha, autora a zakladatele této rodinné kroniky, skončil bohužel vyliččením prvních dnů jeho života. Existují však přece jen drobné poznámky psané jeho rukou a je také zachován životopis jeho syna Josefa. A tak můžeme zprávu o jeho životě rozšířit.

Proto chci já, jeho pravnučka, po dlouhém váhání a přemýšlení, pokračovat v této úcty zasluhující knize. Dá-li bůh, budu ve svých 72 letech schopna popsat události až do skončení rodiny ze strany mužských potomků jména Führich, z nichž poslední byl můj bratr jezuita Max von Führich, který zemřel 25. května 1934.

Začínám psát v den Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna 1953.

Zařazuji sem také devět malých obrázků, které Wenzel kreslil a které měl v úmyslu do kroniky zařadit. Dva z nich vyprávějí o pozoruhodné události krátce po jeho narození, sedm obrázků popisuje zážitky z jeho dětství a mládí. Také z životopisu jeho otce Ambrože se v této knize dozvídáme o jeho mladých letech a o jeho výchově. Velmi názorně tam líčí celkovou atmosféru v otcovském domě, ten velký klid a uzavřenost. Podává zprávu o návštěvě školy před a po vydání nového školského zákona v roce 1776, o hrozných letech hladu a drahoty a krátce potom následující chlapcově jedenáct let trvajícím neuduživosti. Líčí ty události jako trnitý keř, z něhož se smějí kvetoucí růže. Píše také o tom, jak on a jeho sourozenci měli spalničky, na které jeho malý bratr Konstantin zemřel. Dověděli jsme se při vyprávění o jeho otci Ambrožovi, o ubytování vojáků v domech a o jiných břemenech, která přinesla s sebou válka s Prusy v roce 1778, o onemocnění matky roku 1782 a o smrti malého bratříčka Antona, o něhož Ambrož vedle veškeré domácí práce poctivě pečoval.

A je tu ještě jeden obrázek. Wenzel, který nese v průvodu pochodeň, a Wenzel jako ministrant při církevních slavnostech. Poslední ilustrace zobrazuje šestnáctiletého Wenzela při jeho pobytu v Drážďanech. Nic bližšího o tomto pobytu a dalším školním a hudebním vzdělání bohužel nevíme. Víme jen to, že zpíval v chrastavském kostele na kůru. Sám sebe nakreslil, jak zpívá při procesi (jde za svým otcem).

Zůstává také nevyjasněno, kde se vyučil svému budoucímu řemeslu – malířství. Vidíme ho však na obrázku, kde je nemocen a obklopen – sedě na posteli – školními pomůckami, knihami a malířským náčiním, jak právě něco maluje. Jak se zdá, navštěvoval zřejmě v Drážďanech akademii a podle staré rodinné tradice se zabýval rovněž hudbou. Že byl Wenzel – stejně jako jeho otec – krejčovským mistrem, o tom se zmiňuje jeho dcera u příležitosti jeho pohřbu, avšak nemáme o tom žádné přesné zprávy.

Wenzelův deník, z něhož jsme měli k dispozici pouze výtahy, nám podává zprávu teprve od roku 1796, a sice o tom, že často býval u Schroffů (chrastavský lékař) a u Reilicha (malíře), jemuž pomáhal při práci. Tato práce jej zřejmě svedla dohromady s malířovou dcerou Josefou. 8. 8. 1796 o tom píše: „...mlátili jsme s J. R. obilí a mezitím jsme si četli Gessnerovy básně (idyly)“. Z následujícího roku pochází poznámka: „... 19. února mimořádně důležitý rozhovor mezi J.R. a W. F.“ a konečně „... 8. října mi J.R. dala ujištění, že se 7. 8. 1798 bude konat naše svatba“.

Pokračování v dalším čísle.

Komu je zasvěcen náš kostel?

Je všeobecně známo, že sv. Vavřinec. Pojďme se podívat na původ jeho jména, osobu i osud podrobněji. Jméno Vavřinec u nás není příliš běžné. Má své počátky ve starověku a v latinské podobě zní *Laurentius*. Znamená, že nositel pocházel z Laurenta, což je římské město v Latii (v Itálii).

Pro nás je důležité datum jeho svátku: 10. srpna, doba konání naší chrastavské pouti. O jeho skutečném původu toho mnoho jasného není. Přišel do Říma ze Španělska a stal se arcijáhnem papeže Sixta. Císař Valeriánus křesťany pronásledoval a papeže nechal také zatknout. Při cestě na popraviště doprovázel papeže právě Vavřinec. Před smrtí měl přání rozdělit církevní poklad mezi chudé. Císař však chtěl zlato pro sebe a žádal Vavřince, aby zlato a poklady vydal. Ten odmítl a vyžádal si tři dny na rozmyšlenou. Poklady rozdělil chudákům a třetího dne se se všemi lidmi dostavil před císaře s tím, že toto jsou všechny poklady církve. Panovník se rozlítil a odsoudil Vavřince k smrti. Nejprve musel podstoupit kruté mučení a bití holemi. Byl přivazován na žhavé pláty, ale přesto ani nehlesl. Zuřivý císař ho nakonec nechal opékat na rožni. To se stalo 10. srpna r. 258 n. l.

Jeho ostatky jsou uloženy v kostele sv. Vavřince v Římě. Další vzácnost (Vavřincova hlava) je uchována ve Vatikánu.

Sv. Vavřinec je patronem mnoha oborů, profesí a živností. Hlásí se k němu knihovníci, archiváři, kuchaři, pivovarníci, hostinští, ale i pradleny, žehlíčky, cukráři, sklenáři, hasiči, žáci i studenti. Lidé se k němu modlili vždy, když hrozilo nebezpečí ohně. Vavřinec je také „prvním podzimním bratrem“, který zahajuje pěstování podzimních plodin. Spolu se sv. Floriánem a Agathou patří k ochráncům před požárem.

Podle starého zvyku visely na domech kolem svátku tohoto světce jeřabiny. Tento obyčej má původ velmi prozaický. Vavřince kdysi sřhali vojáci a ten se ukryl do domu, který si označili větvíčkou jeřabiny. Když ho ráno hledali, byly větvíčky na všech domech. Vavřincovi se podařilo uniknout.

A tak jistě nejsou od věci slova, která o něm řekl papež Lev Veliký: „Oheň, který hořel v něm, mu pomáhal snášet zevní oheň mučednický“. Patří mezi nejoblíbenější světce hned po sv. Petrovi a Pavlovi.

Podle dostupných pramenů zpracovala J. Špaková

Několik listopadových výročí

8. listopadu 1620 došlo k osudné bitvě na Bílé hoře u Prahy. Katolické císařské vojsko porazilo ve dvouhodinové bitvě vojsko českých nekatolických stavů, složené většinou ze žoldnéřů. O rok později bylo na Staroměstském náměstí popraveno 27 českých pánů (měšťanů a šlechticů) a v roce 1627 vydal tehdejší rakouský císař Ferdinand II. nařízení, že všichni obyvatelé monarchie, kteří nejsou katolického vyznání, musejí buď přestoupit chtít nechtít na katolickou víru, nebo opustit českou zem a zanechat tu veškerý majetek.

Těch exulantů (vyhnanců) bylo několik set tisíc. Většina z nich se přestěhovala do Saska (Žitavsko, Zhořelecko), mnozí do Polska. Nejslavnějším z exulantů byl Jan Amos Komenský.

15. listopadu 1670 zemřel daleko od vlasti, v holandském Amsterdamu, „učitel národů“ Jan Ámos Komenský. Byl posledním biskupem Jednoty bratrské. Zaváděl nové metody při výuce dětí. Stal se tak jedním z nejznámějších Čechů ve světě.

16. listopadu 1428 došlo v údolí pod hradem Hamrštejnem k bitvě mezi husity a vojskem tzv. Šestiměstí. Po počátečním neúspěchu husitských oddílů byli vojáci Šestiměstí téhož dne zailačeni údolím Nisy zpět až k Žitavě.

Putování za tajemnými místy našeho kraje

Tentokrát se vydáme do Šluknovského výběžku. Mnoho míst, které jsme navštívili na výletě pořádaném SPHMCH 13.10.2007 jsou zahrnuta roušskou tajemna. Podívejme se na některé z nich.

Asi nejznámějším poutním místem Lužických hor je Křížová hora nad Jiřetínem pod Jedlovou. V podzemí se nachází mnoho vzácných kovů, které se těžily v 16. století (stříbro, měď, cín). Výstup na Křížovou horu začíná již na náměstí. Hora má mimořádný léčivý účinek a mnoho lidí se sem z tohoto důvodu vrací. Na vrcholu hory stojí kostel sv. Kříže v rokokovém stylu. Nachází se zde Boží hrob a nově obnovená studánka s léčivou vodou a mariánskou svatyní, jejíž kopule působí jako silný energetický zářič. V blízkosti jsou dva známé vrchy – Tolštejn a Jedlová hora. V Čechách je jen málo míst, kde by pozitivní energetická zóna dosahovala takové délky.

Ve Filipově najdeme velký a krásný chrám postavený koncem 19. století. Byl nazván Bazilika minor – Bazilika menší. V roce 1866 zde měla být podle legendy uzdravena místní chalupnice a zjevila se zde také Panna Maria. Ve Filipově došlo k řadě nevysvětlených uzdravení, díky nimž je chrám stále vyhledávaným místem poutníků. Stojí na místě údajného mariánského zázraku. Výškou loží 25 m patří mezi největší kostelní stavby v severních Čechách.

Velmi zajímavým místem je i pěkně upravené městečko Krásná Lípa. Zvýšená terasa před kostelem sv. Máří Magdaleny disponuje léčivou silou. Západně nad kostelem se zdvihá dnes již zapomenutý Křížový vrch. V minulosti na něj vedla slavná křížová cesta, která svoji popularitou soupeřila s nedalekou cestou v Jiřetíně.

Také hory mají svou pozitivní či negativní energii. Takovou horou je i známý Klíč, který poskytuje rozhled po okolí a vyzařuje léčivou energii. Protilehlá hora Ortel je naopak plná energie záporné. Zřejmě zde bylo obětiště či popraviště. Vzhledem k negativním vibracím, které z hory vycházejí, je možno předpokládat, že v nitru je uloženo něco, čeho se obyvatelé potřebovali zbavit. Podle legendy název Ortel pochází z existence středověkého popraviště na vrcholu hory. Návštěvu rozhodně nelze doporučit. Přesto zbývá mnoho krásných a tajemných míst v našem okolí, kam stojí za to se vypravit. Některé z nich navštívíme v příštím čísle.

Podle dostupných pramenů zpracovala Jaroslava Špaková.

Lidové pranostiky na měsíc listopad

Listopad patří mezi nejsmutnější měsíce. Den ubývá, brzy se stmívá, mlhy, deště a nízké teploty si také mnoho lidí neoblíbilo.

A tak si pojdeme zpřijemnit dlouhé večery připomenutím známých i méně známých pranostik. Tady jsou.

Listopad z mlhy, jinovatky, deště, sněhu, sucha a bláta, před zimou k zimě chvátá. Listopad na strakaté kobyle jezdí. První sníh dlouho nepoleží. Listopadová mlha zhasíná slunce. Listopadový vítr – bratr zimy. Studený listopad – zelený leden. Je-li o Věech svatých teplo, bude na Martina zima – 11.11. Od svatého Martina zahřeje jen peřina. Na svatého Martina, kouřívá se z komína. Svatá Kateřina má pěkné jméno, ale chladné věno. – 25.11. Přišla svatá Kateřina, nevzdaluj se od komína. Mosty, co listopad staví, svatý Ondřej splaví. 30.11.

Zajímavé jsou i pranostiky, kterými se řídili hospodáři, rybáři apod. Napadne-li sníh do bláta, úroda nebude bohatá. Sníh svatého Ondřeje, vzešlému žitu nepřeje. Urodí-li se hodně obilí, i ryb se hodně naloví. Do svatého Martina, má být ryba slavena.

Poslední den v listopadu má svátek Ondřej. V tento den se dříve věštila budoucnost. Naši předkové chodili do sadů a hájů a třásli větvemi, aby přivolali bůžky a duchy a do korun stromů vyslovovali svá přání. Strom jim pak dal znamení např. zapraskáním větví či šuměním listů. Dívky třásly bezem a říkaly: Třesu, třesu bez, ozvi se mi pes, kde můj milý jest. Z kterého směru se ozval štěkot psa, odtud přijde její milý. Dívky také klepaly na kurník. Ozval-li se kochout, dívka se do roku vdala. Když zakádkala slepice, zůstala ještě rok svobodná.

Nakonec ještě několik pranostik o listopadovém cestování. Protože cesty v tuto roční dobu jsou velmi blátivé a plné bahna, byli cestující často nuceni čekat, až uhodí mrazy, aby mohly vyjet povozy a kočáry.

Listopad nemiluje vozniče ani sanice. Listopadové deště – na povozy kleště. Listopad cesty nemá rád. To ale neznamená, že jsme nuceni sedět doma. I listopadové dny si můžeme zpestřit návštěvou kina, divadla, výstavy či galerie nebo jen krátkou procházkou v přírodě.

Jaroslava Špaková

BULLETIN

Společnosti přátel historie města Chrastavy

No 154 / 11 - 2007

Vydává Společnost přátel historie města Chrastavy

Připravil: PhDr. F. Vydra, Mgr. J. Špaková

Sazba, tisk a distribuce je zajišťována prostřednictvím

Chrastavských listů – zpravodaje MěÚ Chrastava.